

dende overfor ham. Hvis der hænder en Ulykke under Tærskningen derved, at der ved Gnister fra Lokomotivet paaføres Brand enten i Halmstakke eller i de nærliggende Ejendomme, er det højeste, den vedkommende kan risikere ved en saadan hændelig Ulykke, at han kan idømmes en Bøde. Men de private Baner er stillede uheldigere. I Fremtiden risikerer de at blive erstatningspligtige overfor Brandforsikringsforeninger baade med Hensyn til Skade paa Løsøre og med Hensyn til Skade paa Bygninger, og det er det, som det nu gælder om at træffe Foranstaltninger imod til Værn for Privatbaner og Statsbaner, og jeg anbefaler derfor varmt det her foreliggende Lovforslag, ikke blot til velvillig Modtagelse i Tinget, men ogsaa til hurtig Behandling, saa at det kan lykkes os i indeværende Rigsdagssamling at faa dette Lovforslag ophøjet til Lov. Jeg agter ikke at stille noget Ændringsforslag, jeg tror, man gør vel i at tage Lovforslaget, som det foreligger, da det tilfredsstiller de Krav, man fra Banernes Side har ønsket at stille til Lovgivningsmagten.

Mortensen: For saa vidt som Loven af 1898 angaar Skade paa Personer, skal jeg ikke beskæftige mig med den. Det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa det Forhold, som er blevet brændende ved en Højesteretsdom, som den ærede foregaaende Taler (Klaus Berntsen) omtalte, og det er derfor kun den Side af Sagen, jeg skal beskæftige mig med. Det er utvivlsomt, at Brandskade kan afstedkommes ved Gnister fra Lokomotiver eller andre Fyrsteder for Dampudvikling. Naar man paa Lokomotiver laver kunstig Træk ved at lade Spildedampen puste ud igennem Skorstenen, kan der føres store Gnister med, men naar de nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger er truffene med Gnistfanger paa Lokomotiver og i Hede- og Skovegne et Brandbælte langs Siderne af Banelegemet og paa Baneskraaningerne Ryddelighed for let fængelige Ting, har Erfaringen vist, at Brandfaren praktisk taget er minimal. Det er da ogsaa yderst sjældent, at der opstaar Brand ved Gnister fra Lokomotiverne, naar de Forsigtighedsregler, som regulativmæssig skal iagttages, er iagttagne, og at dette finder Sted, svarer jeg for at være udenfor al Tvivl, idet man kan forudsætte, at Staten fører Tilsyn med, at disse Sikkerhedsforanstaltninger iagttages ogsaa ved Privatbanerne. Desuagtet er det ikke saa sjældent, at der fremkommer Klager fra

Ejendomsbesiddere langs Banestrækningerne, som paastaar, at deres Ejendom har lidt Skade, foraarsaget ved Gnister fra et Lokomotiv. Det kan være Bygninger med Straatag, eller det kan være Høstakke eller andet af Høsten, der ligger i Nærheden af Banelinien, som er gaaet op i Luer, og saa kommer man frem med sine Erstatningskrav. Det er saa rart nemt at sige: Ilden kan ikke være opstaaet paa anden Maade end ved, at der er faret Gnister ud fra et forbigående Lokomotiv.

Selv om Brande ikke hyppigere finder Sted langs Jernbanerne, end de gør borte fra dem, er det saa nemt, naar ikke andet kan bevise, at sige, at det maa være Lokomotivet, der har foraarsaget dem. Men naar Højesteret i den paagældende Dom er kommet til det Resultat, at Banen maa være erstatningspligtig, forekommer det mig, at Højesteret har lagt Bevisbyrden paa et forkert Sted. Det kan dog ikke synes jeg, være Banens Sag at bevise, at den ikke kan være skyldig i Branden; det maa dog være den skadelidte, der skal bevise, at det er Gnister fra Lokomotivet, der har foraarsaget Branden. Da Højesteret nu imidlertid er kommet til det omtalte Resultat, erkender jeg, at det er nødvendigt at faa Lovbestemmelser, som nøje fastsætter, hvad der i den Anledning skal iagttages. Selv om det godt kan være helt andre Ting, der har foraarsaget Branden, f. Eks. det, at en Mand, som ligger og hviler sig paa Grøftekanten, kaster en glødende Tændstik fra sig, er det dog, som jeg sagde før, saa nemt for Folk, der har lidt Brandskade, at sige, at det maa have været Gnister fra Lokomotivet, der har antændt. Jeg vil ikke udtale nogen Tvivl om Klagernes gode Tro, men det kan jo ikke nægtes, at mange Mennesker er grumme lidt ømfindtlige med Hensyn til at stille Krav om Erstatning, og maaske navnlig, naar Kravet gøres gældende mod offentlige eller almene Institutioner. Dette er beklageligt, thi det vidner noget om Mangel paa sund Samfundsfølelse. Offentlige Institutioner har naturligvis det samme Krav paa Beskyttelse mod uberettigede Krav som det enkelte Individ. Den omtalte forkerte Betragtning er imidlertid til Stede, og man maa regne med den. Jeg mener derfor, at denne Højesteretsdom af 15. Oktober 1913 naturlig maa føre til, at man søger at faa større Klarhed over, under hvilke Betingelser man kan gøre Erstatningskrav gældende. Det foreliggende Lovforslag bestemmer, at naar de Sikkerhedsforanstaltninger, der skal træf-